

סילבוס
מבוא ללימודי גבריות
פרופ' דני קפלן | סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
Introduction to Men Studies | 27990

סוג הקורס : שיעור בחירה
היקף נ"ז : 2 נ"ז
שנת לימודים : תשפ"ו, 2025-26
סמסטר : א
יום ושעה : שלישי, 16:00
מייל מרצה : danny.kaplan@biu.ac.il
קישור לאתר : https://lemida.biu.ac.il
למדה :

תיאור הקורס ומטרות למידה :

תקציר : גם לגברים יש מגדר... הקורס מציג את התפתחות לימודי גבריות כתחום מובחן בלימודי מגדר אשר שם דגש על נקודת המבט, הדילמות והפרקטיקות של גברים בסדר החברתי. בעולם ובישראל גובר השיח הפופולארי והאקדמי הבוחן את התמודדותם של גברים עם משבר הפטריארכאליזם ואתגרי העידן הפוסט-תעשייתי. התלמידים יתוודעו לדילמות מרכזיות בתחום מתוך מגוון דיסציפלינות במדעי החברה והרוח.

מטרות הלמידה : גבריות מהווה ציר מרכזי בעיצוב החברה המודרנית. ננתח תהליכים התפתחותיים ותרבותיים המבנים זהות ופרקטיקות של גבריות סביב שאלות של הבעת רגשות, אינטימיות, תוקפנות, הגוף הגברי, מרחב פרטי וציבורי, אחווה גברית ופוליטיקה של גבריות. אולם הבניות אלו אינן יציבות אלא משתנות בהתאם לתמורות היסטוריות ואידיאולוגיות, ובפרט לאור התנועה הלאומית, עליית הפמיניזם, והמפכה הפסיכולוגית-צרכנית. נבחן את ההשלכות של מהפכות אלו על גברים בתרבות המערבית ובחברה הישראלית תוך ניתוח יחסי הכוח שבין עמדות וקבוצות שונות של גברים.

הקורס סוקר גישות סוציולוגיות, תרבותיות, ופסיכולוגיות בלימודי גבריות. מהלך השיעורים מבוסס על הרצאות, דיונים, הצגות תלמידים וסרטונים.

מהלך השיעורים ורשימת הקריאה

* כל הפריטים ניתנים להורדה באתר הקורס בלמדה

מס' השיעור	נושא השיעור ורשימת הקריאה
1	מה זה לימודי גבריות קפלן, דני (2009) הקדמה למהדורה העברית. בתוך ר. וו. קונל, גבריות. תרגם עודד וולקשטיין. חיפה : הוצאת פרדס. עמ' 11-18.
2-4	מודלים פסיכולוגיים וביקורת על פרדיגמת "התפקיד הזכרי" Pleck, J. (1981). <i>The myth of masculinity</i> . Cambridge, Mass.: The MIT Press. Pp. 1-13, 133-160. להצגה בכתה קונל, ר.וו. (2009). גבריות. המהדורה העברית. חיפה : הוצאת פרדס. עמ' 37-40, 47-53. Rubin, Lillian (1986). On men and friendship. <i>Psychoanalytic Review</i> 73, 165-181. רייל, טרנס (1999). אני לא רוצה לדבר על זה. על המורשת הסמויה של דיכאון גברי – ואיך אפשר להשתחרר ממנה. עמ' 98 עד עמ' 114. תל אביב : עם עובד. להצגה בכתה

5-6	מודלים סוציולוגיים ו"גבריות הגמונית" קונל, ר.וו. (2009). גבריות. המהדורה העברית. חיפה: הוצאת פרדס. עמ' 89-105. להצגה בכתה Hirsch, Dafna, and Dana Kachtan (2018). Is "hegemonic masculinity" hegemonic as masculinity? Two Israeli case studies. <i>Men and Masculinities</i> 21(5), 687-708. להצגה בכתה
7	גבריות כהקרה Gilmore, David (1990). Excerpts from <i>Manhood in the making: Cultural concepts of masculinity</i>. New Haven: Yale University. pp. 220-231. להצגה בכתה
8	חברותיות גברית Lyman, Peter. (1987). The fraternal bond as a joking relationship. In M.S. Kimmel (ed.), <i>Changing men: New directions in Research on men and masculinity</i>, pp. 148-164. California: Sage. להצגה בכתה קפלן, דני (2004). תקשורת גברית כשיח של פיתוי. הרצאה בכנס על גבריות, תל-אביב. להצגה בכתה
9-10	תנועות לגבריות בין הגבר החדש לגלולה האדומה קונל, ר.וו. (2009). גבריות. חיפה: הוצאת פרדס. עמ' 217-234. להצגה בכתה Messner, Michael A. (1993). 'Changing Men' and Feminist Politics in the United States. <i>Theory and Society</i>, 22, 723-737. להצגה בכתה Kaplan, Danny, Rosenmann, Amir, and Sara Shuhendler (2017). What about non-traditional masculinities? Toward a quantitative model of therapeutic New Masculinity ideology. <i>Men and Masculinities</i> 20(4), 393-426. Ging, D., 2017. Alphas, betas, and incels: Theorizing the masculinities of the manosphere. <i>Men and Masculinities</i>, Online first. להצגה בכתה
11-12	הגוף הגברי קונל, ר.וו. (2009). גבריות. חיפה: הוצאת פרדס. עמ' 75-87. Rosenmann, Amir and Danny Kaplan (2014). Masculine body ideologies as a non-gynocentric framework for the psychological study of the male body. <i>Body Image</i> 11(4), 570-580. להצגה בכתה
12-13	גבריות בקרב קבוצות מודרות מונטרסקו, דניאל (2003). זהות מתוך "זרות": הבניות תרבותיות של גבריות ערבית ביפו. <i>סוציולוגיה ישראלית</i>, ה', 121-159. להצגה בכתה יוחאי, חקק (2009). איזהו גיבור: החרדי הכובש את יצרו' פוגש גוף גברי חילוני. <i>סוציולוגיה ישראלית</i> י"א(1). להצגה בכתה

ציון סופי

מסקל בציון הסופי	תיאור התוצר
10% מהציון הסופי	הצגת מאמר והדגמה בכתה
90% מהציון הסופי	עבודה מסכמת

דרישות הקורס

- נוכחות בשיעורים (אין להחסיר יותר מ-2 שיעורים ללא אישור)
- קריאה שוטפת של המאמרים
- הגשת מאמר להצגה ודיון בכתה (10% מהציון). יש להעלות סוגיה מרכזית בלבד ובחירת הדגמה קצרה בהשראת המאמר (סרטון, כתבה, שיר, תמונה וכו'; ניתן להגיש בזוגות, משך 10 דקות בלבד)
- עבודה מסכמת על סוגיות מרכזיות בקורס (90% מהציון). **מועד ואופן ההגשה יעודכן בהמשך**

דרישות קדם

אין

ביבליוגרפיה – ראו לעיל